

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ**

**ПРАВИЛНИК
О МЈЕРАМА ЗА ОТКРИВАЊЕ, СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА И СУЗБИЈАЊЕ
ШТЕТНОГ ОРГАНИЗМА *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc.
ПРОУЗРОКОВАЧА РАКА КРОМПИРА И НАЧИНУ ОБАВЈЕШТАВАЊА О
ПРЕДУЗЕТИМ МЈЕРАМА**

Бања Лука, август 2017. године

На основу члана 36, а у вези за чланом 43. Закона о заштити здравља биља у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 25/09) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК
О МЈЕРАМА ЗА ОТКРИВАЊЕ, СПРЕЧАВАЊЕ ШИРЕЊА И СУЗБИЈАЊЕ
ШТЕТНОГ ОРГАНИЗМА *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. ПРОУЗРОКОВАЧА
РАКА КРОМПИРА И НАЧИНУ ОБАВЈЕШТАВАЊА О ПРЕДУЗЕТИМ МЈЕРАМА

Члан 1.

Овим правилником прописују се мјере за откривање, спречавање ширење и сузбијање штетног организма *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. проузроковача рака кромпира, начин одређивања граница зараженог и угроженог подручја и подручја без штетног организма, условима за окончање наложених мјера, као и начину обавјештавања о предузетим мјерама и престанак мјера.

Члан 2.

Ради откривања штетног организма *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. проузроковача рака кромпира (у даљем тексту: проузроковач рака кромпира) спроводи се посебан надзор кромпира у складу са Законом о заштити здравља биља у Републици Српској.

Члан 3.

Држалац биља, биљних производа и регулисаних објеката који уочи симптоме проузроковача рака кромпира или посумња на његову појаву, о томе одмах обавјештава Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) и Републичку управу за инспекцијске послове.

Члан 4.

(1) У случају сумње на заразу проузроковачем рака кромпира, фитосанитарни инспектор узима службене узорке земљишта и биља и доставља их овлашћеној фитосанитарној лабораторији.

(2) Лабораторије овлашћене од Министарства у складу са прописима из области заштите здравља биља врше испитивање на присуство проузроковача рака кромпира у складу са ЕРРО препорученим методама за дијагностику, детекцију и идентификацију штетног организма *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc. и његових патотипова (ЕРРО Standards / Diagnostic protocols for regulated pests PM 7/28) или у складу са другим препорученим међународно признатим методама.

Члан 5.

Када се на основу резултата лабораторијских испитивања узорака земљишта или биља потврди присуство проузроковача рака кромпира границе зараженог, угроженог и подручја без штетног организма одређује фитосанитарна инспекција тако што се:

1) утврђује и означава заражено подручје на коме се налази парцела са које потиче

узорак. Парцела се сматра зараженом ако је бар на једној биљци са те парцеле потврђено присуство проузроковача рака кромпира или је пронађена витална спорангија проузроковача рака кромпира у земљишту,

2) одређује границе угроженог подручја, довољно великог како би се заштитиле околне површине, при чему се нарочито узимају у обзир природне баријере (шуме, ливаде, ријеке и путеви) и

3) разграничава заражено подручје, угрожено подручје и подручје без штетног организма и то на основу означене и потврђене заразе, као и могућег ширења штетног организма.

Члан 6.

Ради спречавања ширења и сузбијања проузроковача рака кромпира фитосанитарна инспекција налаже спровођење сљедећих мјера:

1) уништавање, односно одговарајуће третирање кртола кромпира и циме који потичу са зараженог подручја, на такав начин да се уништи штетни организам проузроковач рака кромпира, а ако више није могуће утврдити одакле потичу заражене кртоле и цима, уништавање, односно одговарајуће третирање цјелокупне количине кромпира и циме у којој су нађене заражене кртоле и цима,

2) чишћење и дезинфекција машина, превозних средстава, складишта и њихових дијелова или других објеката и предмета који су се користили при обради земљишта или складиштењу зараженог кромпира или који су били у додиру са зараженим земљиштем, примјеном одговарајућих метода које искључују могућност ширења проузроковача рака кромпира,

3) забрана гајења кромпира на зараженом подручју,

4) забрана гајења другог биља на зараженом подручју, ако се подземни дијелови тог биља износе са тог подручја,

5) забрана гајења на зараженом подручју свих биљака намијењених пресађивању, као и њихово чување на том подручју,

6) ограничавање производње кромпира на угроженом подручју на гајење само оних сорти меркантилног кромпира које су отпорне на патотипове проузроковача рака кромпира утврђене на зараженој парцели и

7) друге мјере, када је то неопходно за сузбијање и спречавање ширења проузроковача рака кромпира.

Члан 7.

Мјере из члана 6. овог правилника престају када се методама из члана 4. став 2. овог правилника утврди да проузроковач рака кромпира није више присутан на зараженом подручју.

Члан 8.

Подаци и информације о потврђеној зарази и предузетим мјерама, као и подаци и информације о престанку мјера, Министарство доставља надлежним органима.

Члан 9.

Проузроковача рака кромпира није дозвољено узгајати осим уз одобрење фитосанитарне инспекције, под контролисаним условима, за експерименталне, научне и селекцијске сврхе, ако се тиме не нарушава надзор над узрочником рака кромпира и ако нема опасности од његовог даљег ширења.

Члан 10.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 12.03.3-330-3310/17

МИНИСТАР

Датум: 28.08.2017. године.